

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 380. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467279602176/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- 292 *libere*: ofre. – *oderiat, dum metuant*: lat., lad dem hade, når kun de frygter (Cicero *Philippicae* I 14, 34). – *De laudae (...)*: fr., dristighed og atter dristighed, revolutionsmanden Dantons (jf. n.t.s. 162) stadige udtryk for at opdne mæserne. I Den akademiske Læseforening traf Goldschmidt en urmager, der yndede at spille Danton og bruge hans løsen (*LE* I 139). – *Pilatus*: Joh. Ev. 18, 38. – *Midat*: bøde. – *Coteries*: fr., kliker.
- 293 *Jene machen (...)*: Hane stifter parti, hvor utilladeligt at begynde på det! Men vort eget parti, ganske vist, forstår sig af sig selv. Fra Goethes digt »Vier Jahreszeiten« Nr. 64 (1796, *Jub. Ausg.* I 243). – *façon de parler*: fr., talemåde. – *var jeg ikke Schiøtt (...)*: efter de ord, som Aleksander den Store skal have sagt ved sit møde med Diogenes (se n.t.s. 175): Var jeg ikke Aleksander, ville jeg være Diogenes. – *hvin Gildesaften*, s. 174. – *den Goetheske (...)*: se s. 160 og note dertil.
- 295 *I Sk.*: se ovf., note B. – *Numer*: nummer, plads. – *aabent Spørgsmaal*: s. 290.
- 296 *Klubberne*: selskabelige foreninger efter engelsk forbillede; optog gerne »sommertmedlemmers« og »rejsende medlemmers«. – *Brysseler Gulvtapper*: se n.t.s. 175. – *Timening*: hvor parterne skiftes til at have sol og vind i ryggen. – *ikke Smaaenge*: sml. s. 176. – *Naturen (...)*: sml. s. 164. – *rystet sin Kappe*: se n.t.s. 153.
- 297 *Ven med Løvehovedet*: s. 192.
- 298 *Embedet*: som assessor, s. 402. – *Servilisme*: servilitet, kryberi. – *Embedsed*: skriftlig ed ved tiltrædelse af embeder. – *Niels Ebbesen*: i folkevisen om hans drab på grev Gert (*DyF* nr. 156). – *anfaldt*: angreb.
- 299 *Juhrevolutionen*: folkeopstanden i Paris 1830. – *Ludvig Philip*: fransk oppositionsleder, valgtes til konge efter opstanden 1830. – *naar Folkets rejfærdige Villie (...)*: udtalelsen tillægges Carl Ploug (avisen *Fædrelandet* (1834–82) efteråret 1841). – *Billige*: rimelige. – *Thöricht ist's (...)*: Tåbeligt er det at være rimelig i alle henseender; det betyder at odelægge sit eget selv. Fra Goethes skuespil *Torquato Tasso* (1790) IV 2.
- 300 *Maskinen*: temaskinen. – *Bispehue*: sml. s. 174. Bregnings afkald på at blive biskop og teologisk doktor har fået nogle til at finde lighed med D. G. Monrad, men ligheden er dog ikke stor.
- 301 *Sognehaandets Løsning (...)* *Statens Forhold til Kirken*: disse spørgsmål stod på dagsordenen allerede før Grundloven af 1849; med denne forandrede statskirken til en folkekirke; loven om sognebåndsløsning (dvs. individets ret til at søge kirke uden for sit bopælsogn)